



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

I. Divisio dissertationis hujus de libris Mosis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

plenum; quem fraudis, vafritiei, ac vaniloquentiæ suspectum habere nefas' sit. Atqui se ipse Messiam esse palam professus est. Igitur Messias fuit. Id proponimus pro re nata, & in antecessum, quod suo loco fufius demonstrabitur.

PROPOSITIO QUARTA.

Genuini sunt libri Veteris Testamenti.

*Librorum
Veteris Te-
stamenti an-
tiquitas gene-
ratim proba-
tur.*

I. **A**B iis enim auctoribus scripti sunt, à quibus dicuntur esse scripti, & iis circiter temporibus, quibus scripti esse feruntur. Id ut obtineamus, definire ac partite loci hujus quaestio tractanda est, ac singulae Veteris Testamenti partes sigillatim exploranda. Magnum opus, si res fufe agarur & enucleate pro merito suo. Nos adhibebimus modum, & intra legitimos fines nostra sese diligentia continebit: non ita in arctum desilientes, ut quaestiones aliquas instituto operi haudquaquam penitus conjunctas obiter attingere occasione data religio sit; neque vero ita expansantes, quoad ingens ac prope infinita materies & ubertas rerum postulabit. Ac primum duobus argumentis omnium fere Veteris Testamenti librorum antiquitatem probabimus. Prius arcessemus ex Librorum sacrorum Canone, qui ab Efdra, auctoritate Synagogæ magnæ, Artaxerxis *μακεδονικος* temporibus, conflatus est: ut ad calcem Propositionis hujus demonstrabo. Unde sequitur libros ipsos, qui eo continebantur Canone, fuisse ea, quam dixi, ætate antiquiores. Alterum argumentum subministrat vetus interpretatio Græca, sive ab Interpretibus Septuaginta elaborata Ptolemæi Philadelphii ævo, quod vulgo creditur; sive multo recentiore, uti viris quibusdam eruditis visum est; sive partim ab his, partim ab aliis, ut opinati sunt nonnulli, omnium certe consensu ante Christi ætatem concinnata. Cum in ea enim libri haberentur iidem qui in Canone, prorsus hinc efficitur Christi temporibus esse vetustiores. Ex ea etiam scire licet, nomina ac titulos libris præfixos, unde ad agnoscendos auctores non inania sæpe capimus argumenta, minime illuc fuisse recentiorum hominum studio appositos, sed jam inde à prima origine istas sedes occupasse. His in antecessum generatim præmissis, singulis deinceps libris suum continget examen, sua probatio.

DE LIBRIS MOSIS.

*Diviso dis-
sertationis
hujus de li-
bris Mosis.*

I. **A**C ordiemur primum à Mosis Pentateucho: qui quoniam librorum omnium, qui supersunt, antiquissimus est, utile juxta erit & operosum vetustatem ejus & *γνησιότητά* quaestis undique argumentis tueri. Quod ut ordine fiat, Scriptorum primo sacrorum utemur testimoniis; tum decurremus ad auctores reliquos: inde alterius generis asciscemus probationes, & ostendemus Mosem ipsum, ac res ab eo gestas & literis proditas, unicum fere fontem fuisse, unde universæ propemodum per orbem gentes Deos suos, Heroas, & auctores, totamque Theologiam suam hauserunt; Phœnices dico, Ægyptios, Persas, Indos, Thraces, Germanos, Gallos, Britannos, Hispanos, ipsos etiam Americanos; præcipue vero Græcos, & Romanos, quos omnes Mosem, personatum quidem, ac certis tamen intermoscendum indicis, retulisse inter Deos, & divino cultu profecutos esse reperiemus. Quod mirabile sane est, & impietati retundendæ summopere efficax. Nam quæ se expugnari non patietur pertinacia, siquidem ostendero quidquid apud antiquissimas gentes, & ingenii ac doctrinæ laude imprimis florentes, divinum, præstans, illustre, & valde vetustum habitum est, Deos puta, Diisque prognatos Heroas, conditores etiam urbium, ac legumlatores, nihil aliud fuisse quam expressas ad Mosis exemplar imagines, & quem divinis honoribus tot homines magno affecerunt consensu, hunc summi, quem nos colimus, Dei cultorem ac servum se tulisse? Si cui ergo prolixior æquo fortasse videbitur argumenti hujus tractatio, is reputet apud se utilitatem rei ac momentum ad causam, quam tuemur, obtinendam, ita brevior etiam fatebitur. Atque hæc cum ipse mecum commentarer, miratus sum equidem sæpenumero in tanta literarum, ac sacrarum præsertim luce, neminem extitisse adhuc, qui hanc aperiret scenam, detractaque tot commentitiis Heroibus, ac Diis larva, quam iis præci ævi superstitione imposuit, Mosem Mosis restitueret, ac publice agnoscendum proponeret. Id à me factum est hæc Dissertatione; nec ita quidem, ut hoc argumentum exhaustissem me putem,

quod operis haudquaquam patiebatur ratio, neque ipse iniquis exclusus spatii potuisset; sed unde tamen excitari possint studiosi ad persequenda reliqua, & antiquitates sacras à profanis Historiis eruendas. Huic disputationi subiciemus alteram non dissimilis generis, qua reliquas Græcorum fabulas ex libris Mosis arcessitas esse & expressas evincemus. Indidem derivatos esse priscos earum prope omnium, quas dixi, gentium ritus complures demonstrabimus. Tum quæremus postmodum quomodo sacrorum Librorum notitiam habuerint Græci, quos Ebraicæ ac externarum linguarum rudes fere & imperitos fuisse constat, & an librorum Mosis interpretatio aliqua fuerit Alexandri ævo vetustior. Dehinc linguæ Ebraicæ, literarumque Samaritarum & Judaicarum originem perscrutabimur. Demum refellemus argumenta, quibus librorum Mosis oppugnari solet dignitas & γνησιότης. Ac tandem de depravationibus Pentateuchi paucis tractabimus.

CAPUT PRIMUM.

I. *Probatur Scriptorum sacrorum testimoniis γνησιότης librorum Mosis. II. Utrum solum Deuteronomium, an universum Pentateuchum in Templo Helcias Pontifex repperit.*

I. **N**unc ergo probemus consequentes proxime & continua serie ætates Libros illos, qui dicuntur esse Mosis, adscripsisse Mose, ac proinde ea ætate esse scriptos, qua scripti esse feruntur. Ac primum res à populo Dei gestas in literas retulisse Mosem liquet ex decimo septimo capite Exodi, in quo Amalecitanam victoriam jubet Mosem Deus scribere ob monumentum in libro. Mandata quoque à Deo accepta libris commississe ostendunt illa è vigesimo quarto libri ejusdem capite: *Scriptit autem Moyses universos sermones Domini: & paulo post: Assumensque volumen fœderis legit audiente populo: necnon & ista è tricesimo quarto: Scribe tibi verba hæc, quibus & tecum, & cum Israël pepigi fœdus.* Deuteronomium vero à Mose primum, & deinde à Josua fuisse descriptum, clarissimis indicis testatum extat: sed hoc præcipue tricesimi primi capitis Deuteronomii: *Scriptit itaque Moyses Legem hæc, & tradidit eam Sacerdotibus filiis Levi, qui portabant Arcam fœderis Domini, & cunctis Senioribus Israël, nempe ut ad latus Arce fœderis servaretur.* Tum eam septimo quoque anno publice prælegi fancit. Alio loco jubet Moses Regem Israëlitis olim præficiendum, Deuteronomium à Sacerdotibus Leviticæ tribus acceptum describere. Canticum præterea jussu Dei scribit Moses, atque id Israëlitas docet, ut habetur in postremis Deuteronomii capitibus. Frequentem hujus Deuteronomii usum, & latarum in eo legum custodiam commendat auctor libri Josuæ: ipsum vero Josuam in lapidibus Deuteronomium descripsisse narrat in monte Hebal, & populum hinc precipubus, inde diris devovisse, juxta traditum sibi à Mose præceptum in ipso Deuteronomio. Librum Justorum, qui capite decimo libri Josuæ laudatur, & libri secundi Regum capite primo, quidam putant esse librum Exodi; R. Selomoh ipsum Pentateuchum. Josuæ præterea, in libro ipsius nomine inscripto, mandata executus esse dicitur, quæcunque à Deo Mose tradita fuerant: quod ut accurate fieri posset, descripta esse oportuit. Id confirmatur in hoc Exodi: *Scribe hoc ob monumentum in libro, & trade auribus Josuæ: & ex isto libri Josuæ: Confortare igitur, & esto robustus valde, ut custodias & facias omnem Legem, quam præcepit tibi Moyses servus meus: ne declines ab ea ad dexteram vel ad sinistram, ut intelligas cuncta quæ agis. Non recedat volumen Legis hujus ab ore tuo, sed meditaberis in eo diebus ac noctibus, ut custodias & facias omnia quæ scripta sunt in eo.* Ex his sequitur Legem Mosis Josuæ temporibus scriptam extitisse: nec Legem solum secundam, quæ Deuteronomium est; sed priorem etiam, quæ posteriore amplior fuit, nam multa habuit prior Lex, quæ repetita non sunt in secunda. Atqui non posteriorem solum, sed priorem quoque descriptam habuisse Josuam necesse fuit, ut universis Mosis præceptis obtemperaret, & populum quoque in eorum obsequium flecteret: nam pars hæc præcipua fuit mandatorum Mosis. Itaque ante latum Deuteronomium Josuam præceptis instruit Moses, quæcunque ipse à Deo acceperat. Hæc enim leguntur capite Numerorum vicesimo septimo: *Fecit Moyses ut præceperat Dominus: Num. 27. 22, 23; cumque tulisset Josuæ, statuit eum coram Eleazaro sacerdote, & omni frequentia populi. Et impositis capiti ejus manibus cuncta replicavit, quæ mandaverat Dominus. Commemorantur quoque mandata Mosis in libro Judicum, his verbis: Dimisitque eos, ut in ipsis ex-* Judic. 3. 4. *periretur Israël, utrum audiret mandata Domini, quæ præceperat patribus eorum per manum Moysi, an non.* Frequentior etiam horum mentio in libris Regum: velut cum in Arca 3. Reg. 8. 9.

Probatur Scriptorum sacrorum testimoniis γνησιότης librorum Mosis. Exod. 17. 14. Exod. 24. 4, 7. Exod. 34. 27.

Deut. 31. 9, 10, 11, 25, 26.

Deut. 31. 19, 22.

Jos. 1. 8. & 23. 6. Jos. 8. 31, & seq.

Jos. 10. 13. 2. Reg. 1. 18.

Jos. 8. 35. & 41. 15.

Exod. 17. 14.

Jos. 1. 7, 8.

Num. 27. 22, 23.

Judic. 3. 4.

3. Reg. 8. 9.